

Naschoolse opvang leert kinderen voor zichzelf op te komen

Binnenkort verlengt Wereldkinderen de steun aan Creciendo Unidos met nog eens twee jaar. Hun project Casa Escuela biedt kwetsbare kinderen buiten schooltijd extra steun. Het project investeert in het ontwikkelen van andere vaardigheden en het versterken van de band met hun ouders. Zo gaat het tussentijdse schooluitval tegen.

Wereldkinderen

Ieder kind heeft recht op een thuis. Vanuit dat motto komt Wereldkinderen mondiaal op voor de rechten en het welzijn van kinderen zonder ouderlijke zorg. Doel is te voorkomen dat zij moeten opgroeien buiten de beschermende omgeving van het eigen gezin. Zijn ze hun thuis kwijtgeraakt, dan wordt ingezet op een terugkeer naar de biologische familie of in elk geval een pleeggezin in de eigen gemeenschap. Wereldkinderen ondersteunt projecten in Burkina Faso, Zuid-Afrika, Ethiopië, Kenia, Colombia, Filipijnen, India, China en Thailand. Wereldkinderen werkt daarbij met vier thema's: een sociaal vangnet voor kwetsbare gezinnen, sociaal-economische versterking van gezinnen, terugkeerprogramma's naar de eigen familie en een vervangend thuis in eigen land. De thema's lopen op projectniveau in de praktijk vaak in elkaar over.

Kijk voor meer informatie over de projecten op www.wereldkinderen.nl.

Gevestigd aan de voet van de bergen Monserrate en Guadalupe en gelegen op 2640 meter is Bogota een van de hoogstgelegen hoofdsteden ter wereld. De stad is het economisch centrum van Colombia en werkt als een magneet op de inwoners van het land. Ze hopen er een beter bestaan te vinden. Naar schatting telt de stad acht tot negen miljoen inwoners.

Niet alleen voor werk, maar ook uit angst voor ontvoeringen, afpersing en seksueel geweld vluchtten in de afgelopen jaren veel mensen naar de hoofdstad. Weg van de guerrillastrijd die het land in haar greep hield,

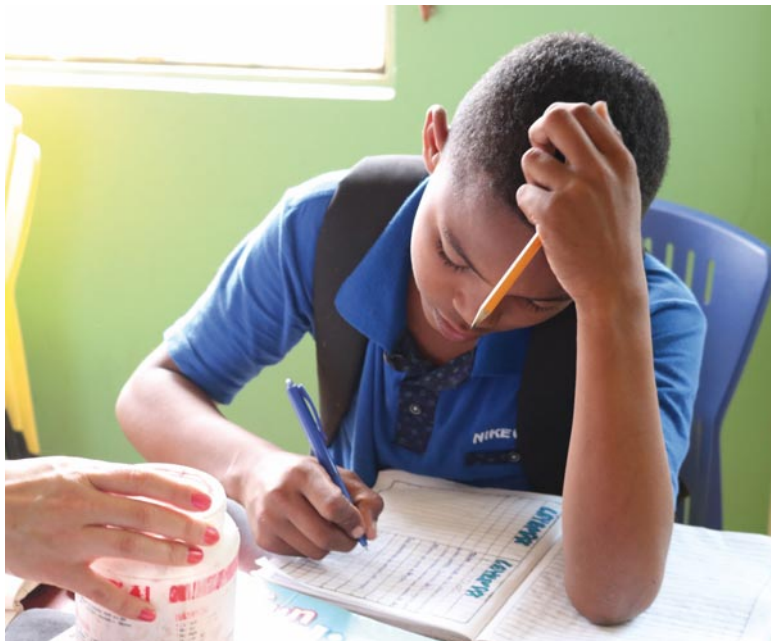
weg van de moorden. In Bogota aangekomen zochten ze hun heil in de sloppenwijken aan de rand van de stad. Er mag dan sinds 2016 weer vrede zijn in Colombia, de situatie in de stad is nog altijd niet rooskleurig te noemen. Weliswaar neemt de armoede geleidelijk aan iets af, maar nog altijd groeien duizenden kinderen op in grote armoede en onder slechte sociale omstandigheden. Veel kinderen leven op straat. Ze komen uit gebroken gezinnen en hebben te maken met geweld en verslaving. Ze krijgen slechte voeding en dreigen in een steeds negatievere spiraal terecht te komen.

Armste wijken

Creciendo Unidos bevindt zich in de armste wijken van Bogota: Barrio el Brillante, Barrio San Martin de Loba, Buenos Aires, Barrio Villa en nog enkele omringende wijken. Daar zet de organisatie zich in voor kwetsbare kinderen. Zij wonen in wijken waar bestrating soms ontbreekt, waar een groot deel van de huizen bestaat uit

recyclebaar materiaal. In die huizen zitten gaten waar water en lucht doorheen komt.

De families die er wonen staan ingeschreven bij ondersteunende zorg- en onderwijsystemen, maar die leveren onvoldoende kwaliteit. Kinderen gaan wel naar school, maar zijn niet gewend om daarna huiswerk te maken of om later te studeren. En omdat binnen hun families de inkomsten erg laag zijn, draagt het merendeel van de kinderen bij in de avonden door verkoop op straat, autowassen en werken in het huishouden van anderen. Een structurele werkgarantie is er niet.

Dit leidt ertoe dat veel kinderen (en hun ouders) een lage eigenwaarde hebben. Bij tegenslag is er weinig veerkracht. De tolerantiegrens is laag en de opvoeding negatief. Lukt iets niet, dan geven ouders straf. Van het belonen van positief gedrag hebben weinigen gehoord of ze weten niet hoe dit toe te passen.

Casa Escuela

Reinel Garcia Martinez is directeur van Creciendo Unidos. Hij vertelt dat de organisatie in 1986 startte in Bogota. "Destijds lag de focus vooral op het aanbieden van regulier onderwijs. Nu dit inmiddels voor vrijwel alle kinderen toegankelijk is, hebben we de aandacht verlegd. We willen schooluitval voorkomen, families bijeenhouden en meer bewustzijn creëren over kinderrechten."

Eén van de projecten dat dit oppakt is Casa Escuela. Het richt zich op kinderen van vijf tot vijftien jaar. Inmiddels telt deze groep ongeveer 160 tot tweehonderd kinderen. Waarom specifiek deze leeftijdsgroep? "In deze leeftijden komt misbruik van kinderen veel voor. Er is een gebrek aan voldoende bescherming. Het liefst zouden we zelfs nog eerder beginnen met het bieden van hulp, maar wij hebben daar de middelen niet voor. Dat vereist gespecialiseerde aandacht en die hulp is helaas nog niet voorhanden."

Zes dagen per week gaan alle kinderen van acht uur 's ochtends tot vier uur 's middags naar school. Creciendo Unidos staat klaar voor gezinnen met problemen en biedt bijvoorbeeld bijlessen aan bij reken- en taalachterstand. Ook worden na schooltijd workshops georganiseerd

zoals schilderen, dansen en toneelspelen. Kinderen kunnen een ambacht leren of krijgen informatie over het milieu (hergebruik van materialen, zuinig gebruik van natuurlijk hulpbronnen zoals water). De organisatie heeft een psychosociaal team in dienst dat bestaat uit een psycholoog, een pedagoog en een maatschappelijk werker. Verder wordt gewerkt met een

'We leren ze dat ze het recht hebben om zichzelf als kind te vormen en te ontwikkelen'

programmacoördinator, enkele docenten en experts die de workshops en lessen verzorgen. "Op die manier ontwikkelen kinderen vaardigheden, krijgen ze zelfvertrouwen en leggen ze sociale contacten. Het houdt hen niet alleen van straat, het helpt hen ook bij het vinden van een baan en het ontwikkelen van een waardiger bestaan." Garcia Martinez vervolgt: "Het is heel belangrijk dat kinderen leren dat ook zij rechten hebben. We leren ze voor zichzelf op te komen. Dat straffen in de vorm van verbaal en fysiek geweld niet acceptabel is. Dat ze het recht hebben om zichzelf als kind te vormen en te ontwikkelen."

Hij noemt de veertienjarige Heidi Vargas Alvarez als voorbeeld. Na een incident met een klasgenoot werd zij

► Lees verder op pagina 16

aan het einde van de basisschool weggestuurd. Kom maar meewerken op de markt, besloot haar familie. Daar wordt groente en fruit verkocht en Heidy werd ingeschakeld om mee te draaien. Een terugkeer naar school en aandacht voor de verdere ontwikkeling van hun dochter, dat schoot er vanaf dat moment bij in.

“Dankzij de inzet van het team van Creciendo Unidos konden we daar alsnog op inzetten. Er zijn gesprekken gevoerd en er is een beurs geregeld om haar weer naar school te krijgen. Ook met school is er gepraat, zodat Heidy straks bij terugkeer in de klas op een prettige manier binnenkomt. Naar verwachting keert ze daar begin 2020 terug.”

Kinderrechten

Het jaar 2006 was een belangrijk jaar voor de rechten van kinderen in Colombia. Toen tekende Colombia internationale overeenkomsten op het gebied van kinderrechten. Maar inbedding ervan in het dagelijks leven is de volgende stap. Om dat te bereiken is nog veel nodig.

Garcia Martinez: “Luister naar de kinderen: wat zeggen zij?”

Hoe is de kwaliteit van het onderwijs? Hoe zorg je ervoor dat kinderen blijven komen en niet voortijdig de school verlaten? Hoe kunnen ze successen behalen? Ook in ons project zien we jaarlijks dat vijftien tot twintig procent van de kinderen opeens niet meer komt. Ze verhuizen bijvoorbeeld of hun sloppenwijk wordt gesloopt. Niet altijd weten we waarom. Dit zijn situaties die het moeilijker maken om een band te creëren en vooruitgang te boeken. Wat we gelukkig ook zien: de kinderen die in ons programma blijven, verzuimen niet van school. Ze zijn erg gemotiveerd om onze lessen te volgen en voelen zich beschermd.”

'Kinderen die in ons programma blijven, verzuimen niet van school'

Met name de betrokkenheid van de ouders bij hun opgroeiende kinderen is van groot belang. Zij zijn de werkelijke hoofdrolspelers, zegt Garcia Martinez. “De veranderingen die nodig zijn, kunnen we met hun inzet realiseren. Hun deelname is niet alleen actief en leidend, heel belangrijk is vooral dat de band tussen kinderen en ouders wordt versterkt. We betrekken hen en bieden hulp en advies aan over goed ouderschap, zelfrespect, waardigheid. We leren vaders en moeders hoe kinderen te behandelen. Dat is lang niet altijd eenvoudig. Veel ouders kennen een verleden waarin ze zelf zijn misbruikt. Sommigen zijn analfabeet. Het werk dat we met de kinderen doen, is ook om actief hun ouders te motiveren. Dat gaat met vallen en opstaan. Door ook de ouders te trainen bij bijvoorbeeld bakkers-, kleding- of timmerworkshops willen we hen bijbrengen dat ook zij een toekomst met betere omstandigheden kunnen bereiken.”

Trots

Daar blijft het niet bij. Om het project verder te dragen treedt de organisatie naar buiten. Ze nemen deel aan workshops, culturele activiteiten en evenementen. Ze zijn er bij tijdens de Dag van de Rode Hand (aandacht voor de strijd tegen kindsoldaten), de Dag voor de slachtoffers van het gewapende conflict en de Dag van de Arbeid. Bij de Dag van het werkende gezin, de Dag van de Kinderrechten en tijdens Kerstmis. “Ook nemen kinderen deel aan vergaderingen waar ze hun mening uiten. Ouders leren trots te zijn dat hun kinderen aan dit soort nationale en internationale evenementen deelnemen. In 2016 bijvoorbeeld sprak een Colombiaans kind bij de Verenigde Naties in Genève over de rechten van werkende kinderen in zijn land”, besluit Garcia Martinez. “Door informatie uit te wisselen en nog beter samen te werken met organisaties en instituten willen we onze rol en daarmee de hulp aan de kinderen steeds verder versterken.” ■